

A Szegedi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Szegeden, 2012. október 25. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a **Szegedi Törvényszék mint másodfokú bíróság** 2012. február 27. napján kihirdetett **2.Bf.1242/2011/4.** számú ítéletét

m e g v á l t o z t a t j a

az alábbiak szerint:

a vádlott

b ű n ő s:

közúti baleset okozásának vétségében [Btk. 187. § (1) bekezdés].

Ezért az ítéltábla **1 (egy) évre próbára bocsátja.**

Kötelezi a vádlottat az eljárás során felmerült **261.687.-(kettőszázhatvanegyezer-hatszáznyolcvanhét) Ft** büntügyi költség megfizetésére az államnak, a Szegedi Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívása szerint.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az első fokon eljáró Szegedi Városi Bíróság a vádlott bűnösségét közúti baleset okozásának vétségében [Btk.187. § (1) bekezdés] megállapította. Ezért egy évre próbára bocsátotta és a felmerült büntügyi költség felének viselésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségét alapvetően arra alapította, hogy a vádlott megszegte a közúti közlekedés rendjéről szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet /a továbbiakban: KRESZ/ 25. § (2) bekezdésében foglaltakat, mely szerint a járművel az útesten az előzés és kikerülés esetét kivéve annak menetirány szerinti jobb oldalán, az út és forgalmi viszonyok szerint lehetséges mértékben jobbra tartva kell közlekedni. Mint kifejtette, a vádlottnak és a balesettel érintett másik gépjármű vezetőjének is számítania kellett a beláthatatlan útkanyarulat jellegéből adódóan azzal, hogy elméletileg bármilyen forgalmi akadály keletkezhet, fennállhat az útkanyarulatban. Ily módon mindkettőjüktől elvárható volt, hogy egymással szemben ne az úttest képzeletbeli felezővonalát átlépve, annak középső harmadában haladjanak járműveikkel.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és a védő jelentett be fellebbezést, azonosan a vádlott bűnösségének megállapítása miatt, felmentése érdekében.

A másodfokon eljáró Szegedi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottat a közúti baleset okozásának vétsége [Btk. 187. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette és megállapította, hogy az eljárás során felmerült 261.687,- forint büntelmi költség az állam terhére marad.

A másodfokú bíróság a tényállást kismértékben helyesbítette és kiegészítette, álláspontja szerint a KRESZ 25. § (2) bekezdésében foglaltakat a vádlott nem szegte meg, mivel az út és forgalmi viszonyok szerint a lehetséges mértékben jobbra tartva közlekedett, figyelemmel járműve szélességére és az út menetirány szerinti jobb oldalának (a padkának) egyenetlenségére. A keskeny úton, kölcsönös lehúzóást feltételezve is legalábbis a visszapillantó tükrök ütközése fenyegetett, így a járművek egymás melletti akadálytalan elhaladása nem volt lehetséges, ezért annak nem volt jelentősége a baleset bekövetkeztében, hogy a vádlott nem húzódott le szorosan az úttest jobb oldalára. Emiatt - a másodfokú bíróság álláspontja szerint - a baleset bekövetkeztében nem terheli felelősség a vádlottat, az az ellenérdekű jármű vezetője által vétett, a KRESZ 32. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak megszegésére vezethető vissza, amely szerint olyan sebességgel kellett volna haladnia a keskeny úton, hogy a járművek egymás melletti elhaladását lehetővé tegye, illetve adott esetben az akadályt, tehát a vádlotti gépkocsit észlelve meg is tudja állni.

A másodfokú bíróság ítélete ellen az ügyész fellebbezett a másodfokú bíróság ítéletének megalapozatlanság okából történő hatályon kívül helyezése és a másodfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség átiratában az ügyész fellebbezését módosította akként, hogy indítványozta, a harmadfokú bíróság változtassa meg a másodfokú

bíróság ítéletét, állapítsa meg a vádlott bűnösségét a vád szerint, és őt bocsássa próbára, továbbá kötelezze a bűnügyi költség viselésére.

A védő a harmadfokú nyilvános ülésen a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt, ehhez csatlakozott védece is.

Az ügyész a harmadfokú nyilvános ülésen a másodfokú bíróság ítéletének megalapozatlanságát, iratellenességét, tényből, tényre történő helytelen következtetést sérelmezett. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás volt a megalapozott és az abból levont jogi következtetés volt a helyes. Ilyen értelemben - fenntartva a módosított ügyészi fellebbezést - indítványozta a vádlott bűnösségének megállapítását és próbára bocsátását, a bűnügyi költség teljes viselése mellett.

Az ügyész fellebbezése alapos, a védelmi okfejtést a harmadfokú bíróság nem osztotta.

A harmadfokú bíróság a Be. 387. § (1) bekezdése szerint eljárva, a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást egyaránt felülbírált abból a szempontból is, hogy sérültek-e az eljárási szabályok, illetve, hogy a másodfokú ítélet tényállása megalapozott-e vagy sem.

E vizsgálatot követően a harmadfokú bíróság megállapította, hogy sem az első- sem a másodfokú bíróság részéről nem volt tapasztalható bármely, hatályon kívül helyezéséhez vezető eljárási szabálysértés.

A harmadfokú bíróság azt is megállapította, hogy a másodfokú bíróság ítéletének tényállása túlnyomórészt megalapozott, de hiányos, részben iratellenes, illetve helytelen ténybeli következtetésen alapul. A harmadfokú bíróság - ezért - az iratok tartalma, valamint ténybeli következtetés alapján azzal helyesbítette, illetve egészítette ki (Be. 385.§, 351.§ (2) bekezdés b) pont 2. fordulat, c) és d) pont, 388.§) a másodfokú bíróság ítéletének tényállását, hogy a balesettel érintett úttest szélessége 3,8 m, a (típus megjelölése) típusú személygépkocsi szélessége 1,69 m, míg a (típus megjelölése) kisteher gépjármű szélessége 1,87 m. Ugyanakkor annak a földes útnak a szélei, amelyre a vádlott jobbra kanyarodással akart rátérni a fő úttesthez íves jelleggel kapcsolódtak és a földes út torkolatának teljes szélessége 16,6 m volt.

Ebből következik, hogy ahhoz, hogy a vádlott jobbra kis ívben lekanyarodjon a földes útra, egyáltalán nem volt szükség a menetirány szerinti baloldalra még jobban áttérnie, azt anélkül is, akadálytalanul megtehetné volna. (Összevetve az úttest szélességét és a vádlott által vezetett gépjármű szélességét, valamint a bekanyarodáshoz igénybe vehető úttorkolat szélességét, ez aggálytalanul megállapítható.)

A most írt kiegészítésekkel, illetve helyesbítésekkel vált a másodfokú bíróság tényállása teljes mértékben megalapozottá, és így irányadóvá a harmadfokú felülbírálat számára.

A - kiegészített és helyesbített - tényállásból a másodfokú bíróság téves jogi következtetést vont le, amikor a baleset bekövetkeztéért nem a vádlottat tette felelőssé. Figyelmen kívül hagyta ugyanis azt, hogy a baleset nem két egymással szemben egyenes útvíven haladó, és egymás mellett egyenesen továbbhaladni kívánó jármű összeütközése következtében jött létre amiatt, mert az út és a járművek szélességei miatt a baleset a vádlott részéről elkerülhetetlen volt, hanem azért, mert a vádlott anélkül, hogy a jobbra történő bekanyarodáshoz arra szükség lett volna, szinte teljes egészében - amint azt az elsőfokú bíróság helyesen megállapította, tömegének 80 %-ával, vagyis az 1,9 méter széles jármű 1,4 méternyire - áttért a menetirány szerinti baloldalra annak ellenére, hogy az útkanyarulat számára is beláthatatlan volt. Ezzel egyszersmind kizárta annak lehetőségét is, hogy a vele szemben haladó (típus megjelölése) gépjármű lehúzódással, ütközés nélkül tovább haladjon, a baleset tehát ezért következett be az úttest vádlotti menetirány szerinti baloldali szélétől mintegy 50 cm-re.

A most írtakra figyelemmel ezért a harmadfokú bíróság a vádlott terhére róta a KRESZ 31. § (1) bekezdés b) pontjának és (3) bekezdésének megszegését, amely szerint mert az útkereszteződésben másik útra bekanyarodni szándékozó vezető a járművel jobbra történő bekanyarodás esetén az úttest jobb szélére köteles - az útkereszteződés előtt kellő távolságban - besorolni. Továbbá a járművel másik útra - ha közúti jelzésből más nem következik - jobbra kis ívben kell bekanyarodni, úgy, hogy a jármű a bekanyarodás után is a menetirány szerinti jobb oldalon maradjon.

[A harmadfokú bíróság azt is megjegyzi, hogy a vádlott még abban az esetben is a balesethez vezető KRESZ szabályszegést valósította volna meg, amennyiben a jármű méretei miatt még jobban át kellett volna térnie a menetirány szerinti baloldalra. Amennyiben ugyanis a jármű méretei, vagy egyéb ok miatt a most a bekanyarodásra írtakat megtartani nem lehet, a bekanyarodást fokozott óvatossággal - szükség esetén erre alkalmas irányító személy igénybevételével - és úgy kell végrehajtani, hogy a bekanyarodó jármű a többi járművet ne veszélyeztesse (KRESZ 31. § (4) bekezdés)].

Az ítélet tábla a fenti KRESZ szabályszegés tényével is kiegészítette a tényállást.

A most levont jogi következtetés okszerűen vezetett ahhoz, hogy a harmadfokú bíróság megállapítsa a vádlott szándékos KRESZ-szabályszegésével okozati

összefüggésben előidézett balesetben való büntetőjogi felróhatóságát, és az ellenérdekű gépjármű vezetőjének relatív sebességtúllépése csupán közreható - de nem kiváltó - ok volt a balesetben. A vádlott a KRESZ- szabályszegésének eredményeképpen előállt súlyos sérülés lehetőségét pedig azért nem látta előre, mert a tőle elvárható körütekintést, illetve figyelmet elmulasztotta (negligencia). Így - az ítéltábla álláspontja szerint - a vádlott a tényállásban leírt magatartásával megvalósította a Btk. 187. § (1) bekezdésében ütköző, aszerint minősülő és büntetendő közúti baleset okozásának vétségét.

A bűnösségi körülményeket illetően a harmadfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság által felsorakoztatott körülményeket és erre, valamint a súlyosítási tilalomra is figyelemmel, a vádlott bűnösségének kimondása mellett a Btk. 72. § (1) és (5) bekezdése alapján a törvény szerinti minimális tartamra elhalasztotta vele szemben a büntetés kiszabását próbaidőre, mert úgy ítélte, hogy annak azonnali kiszabása nélkül is elérhetők a büntetésnek a Btk. 37. §-ában írt céljai.

Az elsőfokú bíróság téves álláspontot foglalt el, mikor úgy ítélte, hogy az előtte bűnösnek kimondott vádlott által elkövetett bűncselekmény súlyával arányban nem álló mértékű a bűnügyi költség, ezért annak csupán felét terhelte a vádlottra, míg megállapította, hogy másik fele az állam terhén marad. Ezt az álláspontot nem osztotta a harmadfokú bíróság, miután a közlekedési bűncselekmények nyomozása és vizsgálata során kivétel nélkül szakértői közreműködésre van szükség, ami a megalapozott, számítástechnikai eszközökkel és módszerekkel is kontrollált (digitális modellezés), szakszerű megállapítások megtételéhez vezető jelentős költségkiadással jár. Nem állítható semmiképpen, hogy a jelen ügyben felmerült bűnügyi költség a vádlott által megvalósított bűncselekmény súlyával ne állna arányban, az arányos, ezért a Be. 398. § (3) bekezdése és a Be. 338. § (1) bekezdése alapján kötelezte a harmadfokú bíróság a teljes mértékű bűnügyi költség megfizetésére.

A kifejtettek szerint tehát a harmadfokú bíróság a Be. 398. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság ítéletét a fentiek szerint megváltoztatta.

A harmadfokú bíróság ítéletével szemben a Be. 588. § (4) bekezdése értelmében nincs helye fellebbezésnek.

Szeged, 2012. október 25.

Dr. Mezőlaki Erik s.k. a tanács elnöke, Dr. Katona Tibor s.k. a tanács tagja, előadó,
Dr. Hegedűs István s.k. a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bhar.II.160/2012/5. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék
2.Bf.1242/2011/4. számú ítélete a jelen ítélettel megváltoztatva a mai napon jogerős
és végrehajtható.

Szeged, 2012. október 25.

Dr. Mezőlaki Erik s.k. a tanács elnöke